

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 122/20
Luxembourg, 5. oktober 2020

Sodbe v zadevah T-249/17 Casino, Guichard-Perrachon in Achats
Marchandises Casino SAS (AMC)/Komisija, T-254/17 Intermarché Casino
Achats/Komisija, in T-255/17 Les Mousquetaires in ITM Entreprises/Komisija

Splošno sodišče je razglasilo delno ničnost sklepov Komisije o pregledu zaradi suma o protikonkurenčnem ravnanju več francoskih podjetij v sektorju distribucije

*Komisija ni dokazala, da ima na voljo dovolj resne indice za sum glede izmenjave informacij o
prihodnji poslovni strategiji podjetij*

Evropska komisija je prejela informacije v zvezi z izmenjavo informacij med več podjetji in podjetniškimi združenji iz sektorja živilske in neživilske distribucije, zato je februarja 2017 sprejela vrsto sklepov, s katerimi je več družbam odredila, da se podredijo pregledu¹ (v nadaljevanju: sklepi o pregledu). Ti sklepi so bili sprejeti na podlagi člena 20(1) in (4) Uredbe št. 1/2003 o izvajanju pravil konkurence (v nadaljevanju: Uredba št. 1/2003),² ki določa pooblastila Komisije na področju pregledov.

Komisija je v okviru teh pregledov med drugim obiskala prostore zadevnih družb in kopirala vsebino računalniške opreme. Več pregledanih družb³ je glede na zadržke v zvezi s sklepi o pregledu in v zvezi s potekom teh pregledov vložilo tožbe za razglasitev ničnosti teh sklepov. Tožeče družbe so v utemeljitev tožb med drugim navedle ugovor nezakonnosti člena 20 Uredbe št. 1/2003, kršitev obveznosti obrazložitve sklepov o pregledu in kršitev njihove pravice do nedotakljivosti stanovanja. Nekatere tožeče stranke so poleg tega izpodbijale zakonitost odvzema in kopiranja podatkov v zvezi z zasebnim življenjem njihovih zaposlenih in vodstvenih delavcev ter zavrnitev vračila teh podatkov.⁴

Splošno sodišče je ugotovilo, da zadnjenavedeni očitke, ki je bil podan v zadevi T-255/17, ni dopusten. Pri svojem razlogovanju je poudarilo, da mora vsako podjetje zagotoviti varstvo oseb, ki jih zaposluje, in njihove zasebnosti, zlasti v zvezi z obdelavo osebnih podatkov. Tako lahko podjetje, pri katerem poteka pregled, od Komisije zahteva, da ne odvzame nekaterih podatkov, ki bi lahko pomenili poseg v zasebno življenje njenih zaposlenih ali vodstvenih delavcev, ali zahteva, da Komisija te podatke vrne. Zato ima, kadar se podjetje sklicuje na varstvo na podlagi pravice do spoštovanja zasebnega življenja svojih zaposlenih ali vodstvenih delavcev, da bi nasprotovalo odvzemu računalniške opreme ali komunikacijskih orodij in kopiranju podatkov, ki jih vsebuje, odločba, s katero Komisija zavrne to zahtevo, pravne učinke za to podjetje. Vendar v obravnavani zadevi ni bilo predhodne zahteve tožečih strank za varstvo, zato odvzem zadevne opreme in kopiranje podatkov, ki jih je ta vsebovala, nista mogla privedi do odločbe, zoper katero je mogoče vložiti pravno sredstvo, s katero bi Komisija, čeprav implicitno, zavrnila tako zahtevo za varstvo.

¹ Zadeva T-249/17 se nanaša na sklep Komisije z dne 9. februarja 2017, s katerim je družbama Casino in Guichard-Perrachon ter vsem družbam, ki jih ti družbi neposredno ali posredno nadzorujeta, odrejeno, da se podredijo pregledu. Zadeva T-254/17 se nanaša na sklep Komisije z dne 9. februarja 2017, s katerim je družbi Casino Intermarché Casino Achats in vsem družbam, ki jih ta družba neposredno ali posredno nadzoruje, odrejeno, da se podredijo pregledu. Zadeva T-255/17 se nanaša na sklep Komisije z dne 21. februarja 2017, s katerim je družbi Mousquetaires in vsem družbam, ki jih ta družba neposredno ali posredno nadzoruje, odrejeno, da se podredijo pregledu, ter na sklep Komisije z dne 21. februarja 2017, ki se nanaša na iste družbe, podredno pa na sklep Komisije z dne 9. februarja 2017, s katerim je družbi Intermarché in vsem družbam, ki jih ta družba neposredno ali posredno nadzoruje, odrejeno, da se podredijo pregledu, ter na ter na sklep Komisije z dne 9. februarja 2017, ki se nanaša na iste družbe.

² Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101] in [102] PDEU (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205).

³ Tožeče družbe so Casino, Guichard-Perrachon in Achats Marchandises Casino SAS (AMC) (zadeva T-249/17), Intermarché Casino Achats (zadeva T-254/17) ter Les Mousquetaires in ITM Entreprises (zadeva T-255/17).

⁴ Gre za družbi Mousquetaires in ITM Entreprises v zadevi T-255/17.

Poleg tega zahteva za vračilo zadevnih osebnih podatkov po mnenju Splošnega sodišča ni bila oblikovana dovolj natančno, da bi se lahko Komisija v zvezi z njo ustrezno opredelila, tako da tožeči stranki do datuma vložitve tožbe nista prejeli odgovora Komisije, ki bi lahko pomenil izpodbojni akt.

Splošno sodišče je glede utemeljenosti tožb najprej opozorilo na pravila in načela, ki urejajo sklepe Komisije o pregledu na področju konkurenčnega prava, ter jih pojasnilo, nato pa razglasilo delno ničnost sklepov, na katere se nanašajo tožbe tožečih strank.

Splošno sodišče je na prvem mestu zavrnilo ugovor nezakonitosti glede odstavkov 1 in 4 člena 20 Uredbe št. 1/2003, ki se nanašata na, prvič, splošno pooblastilo Komisije za izvajanje pregledov in obveznost podjetij in podjetniških združenj, da se tem podjetjem odredijo, kadar so jim odrejeni s sklepom. Tožeče stranke so v utemeljitev tega ugovora nedopustnosti v vseh zadevah zatrjevale kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva. V zadevah T-249/17 in T-254/17 se je zatrjevala tudi kršitev načela enakosti orožij in pravice do obrambe.

Splošno sodišče je v zvezi z očitkom glede kršitve pravice do učinkovitega pravnega sredstva opozorilo, da ta pravica, ki je zagotovljena s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), ustreza členu 6(1) in členu 13 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: EKČP), zaradi česar je treba določbe te konvencije in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) upoštevati pri razlagi in uporabi te določbe Listine.⁵ V skladu s sodno prakso ESČP morajo biti za obstoj pravice do učinkovitega pravnega sredstva izpolnjeni štirje pogoji: obstoj učinkovitega sodnega nadzora glede dejanskih in pravnih okoliščin (pogoj učinkovitega nadzora), možnost pravnega subjekta, da doseže ustrezno odpravo morebitnih nepravilnosti (pogoj učinkovitosti), gotov dostop do pravnega sredstva (pogoj gotovosti) in izvedba sodnega nadzora v razumnem roku (pogoj razumnega roka). V zvezi s tem iz preučitve Splošnega sodišča izhaja, da **sistem nadzora poteka pregledov, ki ga sestavlja skupek pravnih sredstev, ki so na voljo podjetjem, ki se pregledujejo,⁶ izpolnjuje te štiri pogoje.** Očitek v zvezi s kršitvijo pravice do učinkovitega pravnega sredstva je bilo treba torej zavrniti kot neutemeljen.

Očitek v zvezi s kršitvijo načela enakosti orožij in pravice do obrambe pa je bilo treba zavrniti na podlagi ustaljene sodne prakse, v skladu s katero v predhodni preiskovalni fazi **Komisiji ni mogoče naložiti, da navede indice, ki utemeljujejo pregled podjetja, ki je osumljeno protikonkurenčnega ravnanja.** Taka obveznost bi namreč ogrozila ravnotežje, ki ga je sodna praksa vzpostavila med varstvom učinkovitosti preiskave in varstvom pravice zadevnega podjetja do obrambe.

Na drugem mestu je Splošno sodišče pri preučitvi tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, opozorilo, da morajo biti v sklepih o pregledu navedene domneve, ki jih Komisija namerava preveriti, in sicer, kaj se preiskuje in na katere elemente se bo pregled nanašal (opis domnevne kršitve, torej domnevni zadevni trg, narava domnevnega omejevanja konkurence in sektorji, ki jih zajema domnevna kršitev). Ta obveznost posebne obrazložitve je namenjena ugotovitvi upravičenosti pregleda, podjetjem pa omogoča, da razumejo obseg svoje dolžnosti sodelovanja in hkrati obdržijo pravico do obrambe. Splošno sodišče je v vsaki od zadev med drugim ugotovilo, da je **v sklepih o pregledu podrobno navedeno, da je Komisija menila, da ima dovolj resne indice za sum o protikonkurenčnem ravnanju.**

Splošno sodišče je na tretjem mestu v zvezi s tožbenim razlogom, ki se nanaša na kršitev nedotakljivosti stanovanja opozorilo, da mora sodišče Unije, da bi se prepričalo, da sklep o pregledu ni samovoljen, preveriti, ali je Komisija razpolagala z dovolj resnimi indici za sum, da je zadevno podjetje kršilo pravila konkurence.

Splošno sodišče je, da bi lahko to preverilo, Komisijo s sprejetjem ukrepov procesnega vodstva pozvalo, naj mu predloži dokumente, ki vsebujejo indice, ki so upravičevali preglede, Komisija pa

⁵ Člen 52 Listine in pojasnila v zvezi s tem členom.

⁶ Ničnostna tožba, predlog za izdajo začasne odredbe, tožba zaradi nepogodbene odgovornosti.

se je na ta poziv odzvala v določenem roku. „Dodatni odgovor“ Komisije, ki je vseboval še druge dokumente v zvezi s takimi indici, je bil zavržen kot nedopusten, ker za njegovo prepozno vložitev ni bilo ustrezne utemeljitve.

Glede oblike indicev, na katerih so temeljili sklepi o pregledu, je Splošno sodišče poudarilo, da če bi za indice, pridobljene pred pregledom, veljala enaka formalnost kot za zbiranje dokazov o kršitvi v okviru začete preiskave, bi Komisija morala spoštovati pravila, ki veljajo za njena preiskovalna pooblastila, čeprav formalno ni bila začeta nobena preiskava v smislu Uredbe št. 1/2003⁷ in Komisija še ni uporabila svojih preiskovalnih pooblastil, torej ni sprejela ukrepa, s katerim bi očitala kršitev, med drugim sklep o pregledu. Zato je Splošno sodišče v nasprotju s tem, kar trdijo tožeče stranke, razsodilo, da ureditev o obveznosti zapisovanja razgovorov⁸ ne velja, dokler Komisija ne začne preiskave. Zato **razgovori z dobavitelji, opravljeni pred začetkom preiskave, lahko pomenijo indic, čeprav niso bili zapisani.** V nasprotnem primeru bi bilo odkrivanje protikonkurenčnih ravnanj resno ogroženo, ker bi formalni razgovor, ki ga je treba zapisati, priče odvrčal od posredovanja informacij in prijave kršitev. Poleg tega po mnenju Splošnega sodišča **ti razgovori z dobavitelji pomenijo indice, ki so Komisiji na voljo takoj, ko so razgovori opravljeni, in ne šele takrat, ko so bili vključeni v zapisnik, kot zatrjujejo tožeče stranke.**

Splošno sodišče je glede vsebine indicev, na katerih so temeljili sklepi o pregledu, navedlo, da mora biti ob upoštevanju nujnega razlikovanja med dokazi o usklajenem ravnanju in indici, ki utemeljujejo preglede za pridobitev takih dokazov, prag za priznanje, da ima Komisija na voljo dovolj resne indice, nujno nižji od tistega, ki omogoča ugotovitev obstoja usklajenega ravnanja. Ob upoštevanju navedenega je Splošno sodišče razsodilo, da **je Komisija imela na voljo dovolj resne indice za sum o usklajenem ravnanju v zvezi z izmenjavo informacij o popustih, pridobljenih na nabavnih trgih za nekatere proizvode tekoče potrošnje, in o cenah na trgu prodaje storitev proizvajalcem proizvodov priznanih znamk. Ker pa glede izmenjave informacij glede prihodnjih poslovnih strategij osumljenih podjetij takih indicev ni, je Splošno sodišče v zvezi s to drugo kršitvijo sprejelo tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev pravice do nedotakljivosti stanovanja, in torej sklepe o pregledu razglasilo za delno nične.**

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb ([T-249/17](#), [T-254/17](#) in [T-255/17](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

⁷ Poglavje V Uredbe (ES) št. 1/2003.

⁸ Člen 19 Uredbe (ES) št. 1/2003 in člen 3 Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma [101 in 102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 3, str. 81).